

Wiadomości Statystyczne

MIASTA POZNANIA

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania

Wydawca: Zarząd stoł. miasta Poznania

Redaktor: Zygmunt Zaleski

Informations Statistiques de la ville de Poznań

Publication de L'Office de Statistique de la ville de Poznań

Editeur: Municipalité de la ville de Poznań

Rédacteur: Zygmunt Zaleski

Rocznik 26 (26-e Année)

Grudzień 1937 (Decembre 1937)

Nr 12

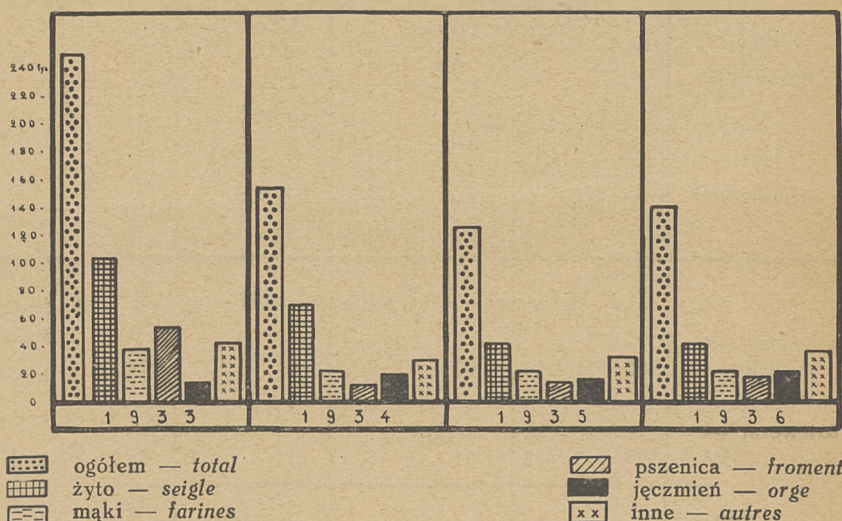
Treść: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zdrowotność. — III. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — IV. Życie gospodarcze. — V. Praca. — VI. Ceny artykułów pierwszej potrzeby. — VII. Apropowizacja mięsna. — VIII. Varia.

Zestawienia kwartalne: 1. Matżeństwa. — 2. Urodzenia. — 3. Zgony. — 4. Ubezpieczalnia Społeczna. — 5. Zmiana miejsca zamieszkania. — 6. Ruch ludności. — 7. Sąd pracy. — Przegląd kwartalny.

Sommaire: I. Mouvement naturel de la population. — II. Santé publique. — III. Immeubles; logements. — IV. La vie économique. — V. Travail. — VI. Prix des articles de première nécessité. — VII. Approvisionnement en viande. — VIII. Varia. (Divers). —

Relevés trimestriels: 1. Mariages. — 2. Naissances. — 3. Décès. — 4. Assurance sociale. — 5. Changements de domicile. — 6. Mouvement de la population. — 7. Tribunal du travail. — Revue trimestrielle.

Obroty na Giełdzie Zbożowo-Towarowej — Transactions à la bourse des céréales et des marchandises

I. Naturalny ruch ludności — Mouvement naturel de la population

1. Matżeństwa — Mariages

a) Według wieku — D'après l'âge

Wiek mężczyzn Age des hommes	Wiek kobiet — Age des femmes							Ogółem mężczyzn Total des hommes
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej et plus	
poniżej 20 au-dessous de	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	12	19	17	4	—	—	—	52
25—29	10	53	59	22	—	—	—	144
30—39	3	16	35	32	3	—	—	89
40—49	—	—	1	8	3	—	—	12
50—59	—	—	—	5	2	—	—	7
60 i wyżej	—	—	—	—	—	1	—	1
Ogółem kobiet — Total des femmes	25	88	112	71	8	1	—	305

b) Według stanu cywilnego D'après l'état civil

Stan cyw. mężczyzn Etat civil des hommes	Stan cywilny kobiet Etat civil des femmes			Ogółem mężczyzn Total des hommes
	panny filles	wdowy veuves	rozwiedz. divorcées	
kawalerowie célibataires	266	4	2	272
wdowcy veufs	21	3	1	25
rozwiedz. divorcés	7	—	1	8
Ogółem kobiet Total des femmes	294	7	4	305

W tym związków zamiejscowych 2 i to: m. lat 37 z kob. lat 40, m. lat 33 z kob. lat 25

W tym związków zamiejscowych 2 i to: 1 stanu wolnego, 1 wdowiec z panną.

c) Według wyznania — *D'après le culte*

Wyznanie mężczyzn <i>Culte des hommes</i>	Wyznanie kobiet <i>Culte des femmes</i>				Ogółem mężczyzn <i>Total des hommes</i>
	rz. kat. <i>cath.-romain</i>	ewang. <i>évangélique</i>	mojż. <i>mosaïque</i>	inne <i>autre</i>	
rz. katolickie — <i>cath.-romain</i>	293	3	—	—	296
ewangelickie — <i>évangélique</i>	2	4	—	—	6
mojżeszowe — <i>mosaïque</i>	1	—	1	—	2
inne — <i>autre</i>	1	—	—	—	1
Ogółem kobiet — <i>Total des femmes</i>	297	7	1	—	305

W tym związków zamiejscowych 2 i to wyznania rzymsko-katolickiego.

d) Według narodowości — *D'après la nationalité*

Narodowość mężczyzn <i>Nationalité des hommes</i>	Narodowość kobiet <i>Nationalité des femmes</i>			Ogółem mężczyzn <i>Total des hommes</i>
	polska <i>polonaise</i>	niemiecka <i>allemande</i>	inna <i>autre</i>	
polska — <i>polonaise</i>	300	—	—	300
niemiecka — <i>allemande</i>	—	3	—	3
inna — <i>autre</i>	1	—	1	2
Ogółem kobiet — <i>Total des femmes</i>	301	3	1	305

W tym związków zamiejscowych 2 i to narodowości polskiej.

2. Urodzenia — *Naissances*a) Według płci i pochodzenia
D'après le sexe et la légitimité

Płeć noworodka <i>Sexe des nouveau-nés</i>	Urodzenia żywe <i>Naissances vivantes</i>					Urdz. martwe <i>Mort-nés</i>			Ogółem <i>Total</i>
	ślubne <i>légitimes</i>	nieślubne <i>illégitimes</i>	ogółem <i>total</i>	w tym dont		ślubne <i>légitimes</i>	nieślubne <i>illégitimes</i>	ogółem <i>total</i>	
urodz. w zakładach <i>naissances dans les maisons d'accouchement</i>				urodz. wieloracze <i>naissances multiples</i>					
1. Miejscowe — <i>Population domiciliée</i>									
chłopców — <i>garçons</i>	158	13	171	63	8	6	1	7	178
dziewcząt — <i>filles</i>	174	9	183	71	6	3	—	3	186
Ogółem <i>Total</i>	332	22	354	134	14	9	1	10	364
2. Zamiejscowe — <i>Population de passage</i>									
chłopców — <i>garçons</i>	16	8	24	22	3	3	1	4	28
dziewcząt — <i>filles</i>	17	5	22	15	1	2	—	2	24
Ogółem <i>Total</i>	33	13	46	37	4	5	1	6	52
3. Wszystkie urodzenia — <i>Toutes les naissances</i>									
chłopców — <i>garçons</i>	174	21	195	85	11	9	2	11	206
dziewcząt — <i>filles</i>	191	14	205	86	7	5	—	5	210
Ogółem <i>Total</i>	365	35	400	171	18	14	2	16	416

Zgłoszeń spóźnionych: 23 z listopada 1937 r. (w tym: 21 miejscowych, 2 zamiejscowych).

b) Żywo urodzeni według zajęcia rodziców
Nés-vivants selon la profession des parents

Zawód ojca wzgl. matki <i>Profession du père ou de la mère</i>	miejscowe <i>population domiciliée</i>	zamiejscowe <i>population de passage</i>	Ogółem <i>Total</i>
A. Ślubni według zawodu ojca — <i>Enfants légitimes selon la profession du père</i>			
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy — <i>Commerçants, industriels, agriculteurs indépendants</i>	6	9	15
2. Urzędnicy prywatni — <i>Employés</i>	70	7	77
3. Rzemieślnicy (czeladź) — <i>Artisans</i>	143	4	147
4. Robotnicy itp. — <i>Ouvriers etc.</i>	77	4	81
5. Zawody umysłowe wolne — <i>Professions libérales</i>	4	2	6
6. Urzędnicy publiczni — <i>Fonctionnaires publics</i>	27	6	33
7. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	5	—	5
8. Bez i nieznanego zawodu — <i>Sans profession et professions inconnue</i>	—	1	1
Ogółem — <i>Total</i>	332	33	365
B. Nieślubni według zajęcia matki — <i>Enfants illégitimes selon la profession de la mère</i>			
1. Pracownice przemysłowe — <i>Travailleuses d'industrie</i>	10	6	16
2. Służące — <i>Domestiques</i>	4	4	8
3. Pracownice handlowe i biurowe — <i>Travailleuses de commerce et de bureau</i>	2	1	3
4. Zawody wolne — <i>Professions libérales</i>	—	—	—
5. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	—	—	—
6. Bez zawodu i nieznanego zawodu — <i>Sans profession et professions inconnue</i>	6	2	8
Ogółem — <i>Total</i>	22	13	35

c) Żywo urodzeni według wyznania rodziców

Nés-vivants d'après le culte des parents

Wyznanie ojca Culte du père	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych Culte des mères ayant des enfants légitimes				Wyznanie matki przy dzieciach nieslubnych Culte des mères ayant des enfants illégitimes
	rz. katol. — cath.-rom.	ewang. — évang.	mojżesz. — mosaïque	inne — autres	
				Ogółem — Total	

1. Urodzenia miejscowe

rzymskokatolickie — cath.-romain	324	—	—	—	324	22
ewangelickie — évangélique	4	2	—	—	6	—
mojżeszowe — mosaïque	—	—	2	—	2	—
inne i nieznanne — autre et inconnue	—	—	—	—	—	—
Ogółem — Total	328	2	2	—	332	22

2. Urodzenia wszystkie

rzymskokatolickie — cath.-romain	355	—	—	—	355	34
ewangelickie — évangélique	4	4	—	—	8	1
mojżeszowe — mosaïque	—	—	2	—	2	—
inne i nieznanne — autre et inconnue	—	—	—	—	—	—
Ogółem — Total	359	4	2	—	365	35

d) Żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego

Nés-vivants d'après la nationalité des parents par l'ordre successif de naissance

ojca du père	matki de la mère	Noworodki ślubne były w tym samym małżeństwie .... dzieckiem Ordre successif de naissance														Ogółem — Total
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Narodowość rodziców Nationalité des parents																

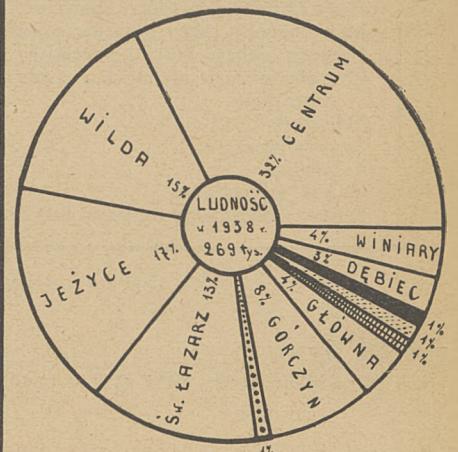
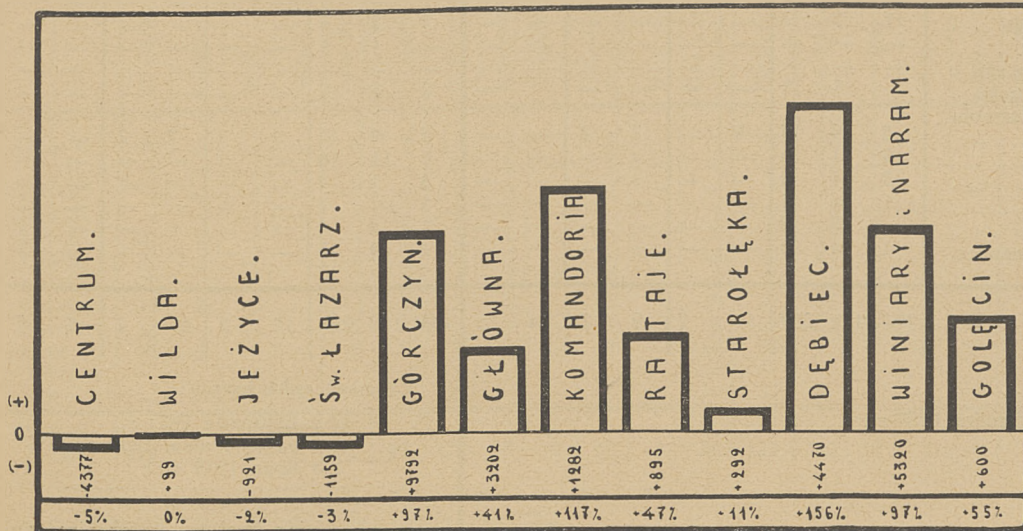
— Naissances de la population domiciliée

polska polon.	polska polon.	125	103	50	25	13	7	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	327	22
polska polon.	niem. allem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. allem.	polska polon.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
niem. allem.	niem. allem.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
inne i nieznanne autre et inconnue		1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Ogółem — Total		128	104	51	25	13	7	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	332	22

— Toutes les naissances

polska polon.	polska polon.	138	112	54	25	17	8	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	359	34
polska polon.	niem. allem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. allem.	polska polon.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
niem. allem.	niem. allem.	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
inne i nieznanne autre et inconnue		1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Ogółem — Total		141	113	56	25	17	8	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	365	35

Przyrost ludności w poszczególnych dzielnicach miasta od r. 1931—1938
Accroissement de la population d'après les quartiers de la ville

U w a g a : Rozwój demograficzny dzielnic m. Poznania wykazano w stosunku do liczby ludności w tych dzielnicach według spisu z 9. XII. 1931.

Legend for the pie chart:
 Komandoria (stippled), Staroleka Mała (dotted),
 Rataje (horizontal lines), Gołecin i Solacz-dwór (vertical lines)

3. Zgony — Décès

a) Według przyczyn śmierci i płci — D'après la cause du décès et d'après le sexe

Nomenklatura międzynarodowa skrócona Nomenclature internationale abrégée	Przyczyna śmierci Cause du décès	1. Zgony miejscowe Décès parmi la population domiciliée						2. Wszystkie zgony Tous les décès											
		Ogółem Total			w tym dzieci dont décès des enfants			Ogółem Total			w tym dzieci dont décès des enfants								
					poniżej 1 roku au dessous d'un an		1—5 lat 1—5 ans				poniżej 1 roku au dessous d'un an		1—5 lat 1—5 ans						
		mężczyzn hommes	kobiet femmes	razem ensemble	męskich hommes		żeńskich femmes		męskich — h.	żeńskich — f.	mężczyzn hommes	kobiet femmes	razem ensemble	męskich hommes		żeńskich femmes			
					ślubnych légitimes	nieślub. illégitimes	ślubnych légitimes	nieślub. illégitimes						ślubnych légitimes	nieślub. illégitimes	ślubnych légitimes	nieślub. illégitimes		
1	Dur brzuszny i rzekomy	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—		
2	Dur osutkowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
3	Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
4	Odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
5	Płonica	1	1	2	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	1		
6	Krzusiec	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7	Błonica	1	6	7	—	—	—	—	—	3	1	7	8	—	—	—	3		
8	Grypa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
10	Gruźlica narządu oddechowego	18	17	35	—	—	—	—	—	1	20	17	37	—	—	—	1		
11	a) opon mózgowych	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—		
	b) innych narządów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
12	Kiła	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—		
13	Zimnica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
14	Inne choroby zakaźne i pasożytnicze *)	3	2	5	—	1	—	—	—	—	3	5	8	—	1	—	—		
15	Rak i inne nowotwory złośliwe	6	13	19	—	—	—	—	—	—	9	15	24	—	—	—	—		
16	Nowotwory niezłośliwe i nie oznaczone jako złośliwe	1	1	2	—	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—	—	—		
17	Gościec przewlekły i dna	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—		
18	Cukrzyca	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—		
19	Zatrucie wysokowe przewlekłe i ostre	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—		
20	Inne choroby ogólne i zatrucia przewlekłe	2	—	2	—	—	—	—	—	—	4	1	5	—	—	—	—		
21	Wład rdzenia i porażenie ogólne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
22	Krwotok i zakrzep mózgowy, porażenia połowiczne i i., bez wskazania przyczyny	6	12	18	—	—	—	—	—	—	10	12	22	1	—	—	—		
23	a) Zapalenie mózgu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—		
	b) Zapalenie opon mózgowych	1	—	1	1	—	—	—	—	—	2	—	2	1	—	—	—		
	c) inne choroby układu nerwowego, narządów wzroku i inne	1	1	2	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—	—		
24	Choroby serca	14	27	41	1	—	—	—	—	—	16	30	46	1	—	—	—		
25	Inne choroby narządów krwionośnych	2	2	4	—	—	—	—	—	—	3	3	6	—	—	—	—		
26	Zapalenie oskrzeli	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—		
27	Zapalenie płuc a) płatowe	1	1	2	—	1	—	—	—	1	1	2	—	1	—	—	1		
	b) inne postacie	11	5	16	2	—	—	—	—	2	15	6	21	2	—	—	3		
28	Inne choroby narządów oddechowych	7	1	8	—	—	—	—	—	—	8	3	11	—	—	—	—		
29	Biegunka i zapalenie jelit:																		
	a) u dzieci poniżej 2 lat	2	—	2	2	—	—	—	—	—	3	1	4	3	—	1	—		
	b) u osób w wieku 2 lat i powyżej	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
30	Zapalenie wyrostka robaczkowego	1	1	2	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—	—		
31	Marskość i inne choroby wątroby	2	—	2	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—	—		
32	Inne choroby narządu trawienia	3	3	6	—	—	1	—	—	—	5	5	10	—	1	—	1		
33	Zapalenie nerek	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—		
34	Inne choroby układu moczopłciowego	1	2	3	—	—	—	—	—	—	3	2	5	—	—	—	—		
35	Posocznica i zakażenie połogowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—		
36	Inne choroby ciąży i okresu połogowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
37	Choroby skóry, kości i narządów ruchu	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—	—		
33	Choroby okresu niemowl. i wady rozwoju wrodzone	5	9	14	5	—	7	2	—	—	8	9	17	7	1	7	2		
39	Starczość	5	11	16	—	—	—	—	—	—	5	11	16	—	—	—	—		
40	Samobójstwo	3	1	4	—	—	—	—	—	—	3	1	4	—	—	—	—		
41	Zabójstwo	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—		
42	Śmierć wypadkowa	—	2	2	—	—	—	—	—	—	1	3	4	—	—	—	1		
43	Śmierć i przyczyny niewiad. lub źle oznacz.	1	4	5	—	—	—	—	—	—	1	4	5	—	—	—	—		
	Ogółem — Total	101	126	227	11	2	9	2	4	6	138	147	285	15	3	10	2	5	7

Zgłoszeń spóźnionych:

3 (2 z listopada 1937 r., 1 z października 1937 r.)

Zgłoszeń spóźnionych:

4 (2 z listopada 1937 r., 1 z października 1937 r., 1 z lipca 1919 r.)

*) Heine Medina, zakażenie krwi, róża.

*) Heine Medina, posocznica, zakażenie krwi, róża, wścieklizna.

b) Zgony dzieci nieślubnych poniżej 1 roku życia według zajęcia matki

Décès des enfants illégitimes ayant moins d'un an selon la profession de la mère

Zajęcie matki Profession de la mère	Miejsc. Population domiciliée	Zamiejsc. Population de passage	Ogółem Total
1. Pracownice przemysłowe — <i>Travailleuses d'industrie</i>	—	1	1
2. Służące — <i>Domestiques</i>	2	—	2
3. Pracownice handlowe i biurowe — <i>Travailleuses de commerce et de bureau</i>	2	—	2
4. Zawody wolne. — <i>Professions libérales</i> . . .	—	—	—
5. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	—	—	—
6. Bez zawodu i nieznanego zawodu — <i>Sans profession et professions inconnue</i>	—	—	—
Ogółem — Total	4	1	5

c) Zmarli w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego

Décédés au dessus de 15 ans d'après l'état civil

	wolni célibataires	małżonkowie mariés et mariées	owdowiali veufs et veuves	rozwiędzeni divorcés et divorcées	stanu nieznanego état civil inconnu	Ogółem Total
1. Miejscowe — <i>Décès parmi la population domiciliée</i>						
mężczyźni — <i>hommes</i>	16	48	13	2	—	79
kobiety — <i>femmes</i>	32	34	35	—	—	101
Ogółem — Total	48	82	48	2	—	180
2. Wszystkie zgony — <i>Tous les décès</i>						
mężczyźni — <i>hommes</i>	22	65	14	3	—	104
kobiety — <i>femmes</i>	33	44	40	—	—	117
Ogółem — Total	85	109	54	3	—	221

d) Według narodowości — *D'après la nationalité*

1. Zmarło miejscowych: <i>Décès parmi la population domiciliée</i>	210 Polaków, Polonais,	9 Niemców, Allemands	
1 innych i nieznanego narodowości — <i>autre nationalité et de nationalité inconnue.</i>			
2. Zmarło w ogóle: <i>Total des décès</i>	Polaków, Polonais,	Niemców, Allemands,	innych i nieznanego narodowości, <i>autre nationalité et de nationalité inconnue.</i>
	273	11	1

e) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania (Osoby do 15 roku życia według zajęcia rodziców)

Décès avec répartition par âge, par profession et par culte (Personnes au-dessous de 15 ans selon la profession des parents)

Wiek lat Age - ans	1. Miejscowe — <i>Décès parmi la population domiciliée</i>										2. Wszystkie zgony — <i>Tous les décès</i>															
	Wyznanie — <i>Culte</i>				Zajęcie — <i>Profession</i>						Ogółem — Total	Wyznanie — <i>Culte</i>				Zajęcie — <i>Profession</i>						Ogółem — Total				
	rz.-katol. — <i>cath.-romain</i>	ewang. — <i>évangélique</i>	mojż. — <i>mosaïque</i>	inne i nieznanego — <i>autre et inconnu</i>	Samodz. handl., przem. i rolnicy <i>Commerçants, industr. agricult. indépendants</i>	Urzędnicy prywatni — <i>Employés</i>	Rzemieślnicy (czeladź) — <i>Artisans</i>	Robotnicy i t. p. — <i>Ouvriers etc.</i>	Zawody umysłowe wolne <i>Professions libérales</i>	Urzędnicy publiczni <i>Fonctionnaires publics</i>		Inne zawody — <i>Autres professions</i>	Bez zawodu i nieznanego zawodu — <i>Sans profession et professions inconnue</i>	rz.-kat. — <i>cath.-romain</i>	ewang. — <i>évangélique</i>	mojż. — <i>mosaïque</i>	inne i nieznanego — <i>autre et inconnu</i>	Samodz. handl., przem. i rolnicy <i>Commerçants, industr. agricult. indépendants</i>	Urzędnicy prywatni — <i>Employés</i>	Rzemieślnicy (czeladź) — <i>Artisans</i>	Robotnicy i p. — <i>Ouvriers etc.</i>		Zawody umysłowe wolne <i>Professions libérales</i>	Urzędnicy publiczni <i>Fonctionnaires publics</i>	Inne zawody — <i>Autres professions</i>	Bez zawodu i nieznanego zawodu — <i>Sans profession et professions inconnue</i>
Do 5	34	—	—	—	2	7	17	7	—	—	1	34	42	—	—	—	2	7	19	12	—	—	—	—	1	42
6-15	8	—	—	—	—	—	5	2	—	—	—	8	14	—	—	—	—	1	5	5	—	—	—	—	—	14
11-10	5	—	—	—	—	—	1	4	—	—	—	5	8	—	—	—	—	—	2	6	—	—	—	—	—	8
16-20	4	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	1	4
21-30	22	1	—	—	—	2	8	4	—	—	—	23	26	2	—	—	—	2	10	5	—	—	—	—	11	28
31-40	23	1	—	—	—	—	7	4	—	—	—	24	27	2	—	—	—	—	8	5	—	—	—	2	14	29
41-50	20	—	—	—	—	1	4	3	1	—	—	20	31	1	—	—	—	4	6	4	1	3	—	—	14	32
51-60	19	2	1	—	—	3	1	5	—	3	1	22	29	4	1	—	2	4	3	7	—	4	1	11	34	
61-70	30	—	—	—	1	7	7	4	—	3	—	30	34	—	—	2	8	7	4	—	4	—	4	—	9	34
ponad 70	54	3	—	—	1	2	7	3	—	—	40	57	57	3	—	—	2	7	7	3	—	—	—	—	42	60
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem Total	219	7	1	—	4	22	57	39	1	14	1	89	227	12	1	—	8	28	67	54	1	21	1	105	285	

Przyrost naturalny ogólny 115, miejscowy 127. W stosunku rocznym przypada na 100 mieszkańców przynależnych miejscowo urodzeń żywych 1,58; zgonów 1,01; małżeństw 1,35.

II. Zdrowotność — Santé publique

1. Przyptyw w Szpitalu Miejskim według wieku i choroby

Inscriptions des malades dans l'Hôpital Municipal d'après l'âge et la maladie

Wiek	Szpital miejski		Choroby	Szpital miejski
	M.	K.		
0—1	16	9	Choroby wewnętrzne	—
2—5	16	5	Choroby płuc	18
6—10	8	4	Choroby infekcyjne	61
			Reumatyzm	18
11—15	7	14	Choroby żołądka i jelit	27
16—20	12	30	Choroby sercowe	19
21—30	52	93	Otrucia	15
			Uwład starczy	—
31—40	58	42	Choroby chirurgiczne i operacje	184
41—50	44	33	Choroby pęcherza i syfilis	43
51—60	26	19	Choroby skórne	32
61—70	14	7	Do obserwacji	20
70—iw	5	5	Choroby umysłowe	33
?	—	—	Choroby nerwów	—
			Choroby dziecięce	49
			Choroby pęcherza	—
Ogółem	258	261	Ogółem	519

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach

Mouvement des malades dans les hôpitaux et autres institutions similaires

Zakłady Établissements	W początku miesiąca Au commencement du mois	Przyptyw Inscriptions w miesiącu au cours de mois	Odpływ Radiations	+	—	W końcu miesiąca A la fin du mois	W odpł. jest zmarłych Nombre de décédés parmi les personnes rayées
Szpital Miejski: Hôpital Municipal:							
I. St. chorób zewn. Chirurgie	106	184	178	+	6	112	12
II. St. chorób wewn. Maladies internes	87	112	115	—	3	84	17
III. St. chorób wener. i skórnych Maladies vénériennes et affect. de la peau	86	80	77	+	3	89	1
IV. St. dziecięca Maladies d'enfants	41	49	50	—	1	40	6
V. St. dla umysłowo chorych Maladies mentales	21	33	28	+	5	26	3
VI. St. chorób zakaźnych Maladies infectieuses	—	—	—	—	—	—	—
VII. St. płucno-chorych Maladies de l'appareil respiratoire	74	61	53	+	8	82	19
Razem — Ensemble	415	519	501	+	18	433	58
Ubezpieczalnia Społeczna: Szpital chorób wewn.	83	96	108	—	12	71	4
Szpital Diakonisek	146	220	256	—	36	110	16
„ Żydowski	1	5	3	+	2	3	—
„ SS. Miłosierdzia	271	266	358	—	2	179	11
Zakład św. Józefa	211	195	228	—	33	178	22
Zakład św. Elżbiety	92	147	160	—	13	79	8

3. Miejski Zakład Dezynfekcyjny. Service Municipal de Désinfection.

Dezynfekcyj dokonano w zakładzie 3
Désinfections effectuées dans l'établissement
poza zakładem . . . 243   razem 246
hors de l'établissement   ensemble

Dezynfekcję spowodowały następujące choroby:

Nombre de désinfections effectuées après les maladies suivantes	fois razy
Żarnice — Rougeole	— „
Płonica — Scarlatine	71 „
Ospa — Variole	— „
Błonica i dławiec — Diphtérie	120 „
Zakażenie połogowe — Septicémie puerpérale	— „
Dur brzuszny — Fièvre typhoïde	2 „
Dur inny — „ autre que typhoïde	— „
Gruźlica — Tuberculose	36 „
Czerwonka — Dysenterie	1 „
Inne choroby — Autres maladies	15 „
Robactwo — Phtiriase	— „
Świerzb — Gale	1 „
Dezynfekcji rzeczy — Désinfection des choses	— „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Maladies infectieuses déclarées.

Rodzaj choroby Nature de maladie	I. Stare Miasto po l. brzegu Warty	II. Stare Miasto po pr. brzegu Warty	III. Wilda	IV. Jeżyce i Sołacz	V. Św. Łazarz i Górczyn	VI. Główna	VII. Inne dzielnice nowe	Ogółem Total
Błonica i dławiec Diphtérie	25	4	16	34	9	5	21 ¹⁾	114
Płonica Scarlatine	16	4	3	16	8	9	15 ²⁾	71
Czerwonka Dysenterie	—	—	—	1	—	—	—	1
Dur brzuszny Fièvre typhoïde	—	—	—	2	—	—	—	2
Dur plamisty Typhus exanthématique	—	—	—	—	—	—	—	—
Zakażenie połogowe Septicémie puerpérale	—	—	—	—	2	—	1 ⁴⁾	3
Jąglica Trachome	5	—	—	1	2	—	5 ³⁾	13
Gruźlica Tuberculose	23	2	6	11	4	3	3 ³⁾	52
Odra Rougeole	—	—	—	—	—	—	—	—
Koklusz Coqueluche	—	—	—	1	—	—	—	1
Inne choroby Autres maladies	1	—	1	1	2	1	12 ⁵⁾	18
Ogółem Total	70	10	26	67	27	18	57	275

¹⁾ 1 Komandoria, 2 Starołęka Mała, 10 Winiary, 5 Dębiec, 3 Sołacz dwór i Gołęcin.

²⁾ 6 Komandoria, 3 Naramowice dom., 2 Rataje, 4 Winiary.

³⁾ 1 Starołęka Mała, 2 Winiary.

⁴⁾ Komandoria.

⁵⁾ 1 Komandoria, 3 Naramowice, 1 Winiary.

⁶⁾ 1 Naramowice dom., 1 Komandoria, 10 Sołacz dwór i Gołęcin.

III. Nieruchomości: stosunki mieszkaniowe — *Immeubles: logements*Budownictwo — *Industrie du bâtiment*1. Budowle rozpoczęte — *Constructions commencées*

Nowe budynki <i>Bâtiments nouveaux</i>			Przebudowy i rozbudowy <i>Reconstruc- tions</i>	Ogółem budowli <i>Total des construc- tions</i>	Liczba — <i>Nombre de</i>			Kubatura <i>m³</i> <i>Espace bâtié m³</i>
mieszkalne à l'habi- tation	inne <i>autres</i>	razem <i>total</i>			mieszkań logements	ubikacyj <i>pièces destinées</i>		
					mieszkalnych à l'habit.	innych <i>autres</i>		
27	4	31	1	32	173	596	36	67 015

2. Budowle ukończone — *Constructions finies*

Nowe budynki <i>Bâtiments nouveaux</i>	Przybyło nowych <i>Accroissement du nombre des bâtiments nouveaux</i>					Przebudowy i rozbudowy <i>Reconstructions</i>	Rozbiórki <i>Démolitons</i>	Ogółem budowli <i>Total des constructions</i>	Przybyło wzgl. ubyło <i>accroissement resp. décroissement</i>	
	budynków głównych dla celów <i>bâtiments principaux destinées</i>		oficyn dla celów <i>annexes distinées</i>		innych budynków <i>autres bâtiments</i>				mieszkań logements	ubikacyj mieszka- niowych <i>pièces desti- née à l'abit.</i>
	mieszka- niowych à l'habi- tation	innych <i>autres</i>	mieszka- niowych à l'habi- tation	innych <i>autres</i>						
53	44	1	2	6	—	3	—	56	+209	+729

3. Budowa mieszkań — *Constructions d'habitations*

	Mieszkanie o — <i>Logements à</i>						ogółem <i>total</i>	Lokale handlowe i przemysłowe <i>Locaux industriels et commerciaux</i>
	1 izbie <i>1 pièce</i>	2	3	4	5	6 i w. <i>et plus</i>		
Powstało — <i>Augmentation</i>	3	53	60	59	16	18	209	17
Ubyło — <i>Reduction</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Różnica + — <i>Différence</i>	+3	+53	+60	+59	+16	+18	+209	+17

4. Nowe budynki według ilości mieszkań i izb — *Bâtiments nouveaux d'après le nombre des logements et des pièces*

Budynki — <i>Batiments</i>		Mieszkania o ilości izb — <i>Logements d'après le nombre des pièces</i>																		
Ilość nombre	o mieszkaniu: <i>comprenant des logements</i>	razem <i>ensemble</i>																		
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
5	1	6	—	3**	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	2	22	1	—	4	10	2	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	3	15	—	4	2	3	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	4	32	—	10	13	5	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	5	10	—	7	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	6	60	2	14	24	18	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	8	24	—	5	13	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2*)	10	26	—	1	1	12	9	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
46		195	3	44	59	56	15	13	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—

*) W tym 1 budynek o 12 mieszkaniach, 1 budynek o 14 mieszkaniach. **) W tym 1 mieszkanie o 2 izbach w budynku gospodarczym.

5. Zmiany własności — *Mutations de la propriété immobilière*

Ilość kontraktów — *Nombre des contracts* 42

Nabywcy — *Acquéreurs*

z Poznania — *de Poznań* 32

z województw zachodnich — *de départements de l'ouest* 8

z reszty Polski — *des autres provinces polon.* 1

inni — *autres* 1

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk polskich . . . 40

z rąk niemieckich . . . 1

z rąk żydowskich . . . 1

Wpłynęło podań o pozwolenie na budowę 64

Udzielono pozwoleń na budowę 97

IV. Życie gospodarcze — *La vie économique*1. Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Poznania — *Caisse d'Épargne Communale de la ville de Poznań*

	Wkłady oszczędnościowe w złotych obiegowych <i>Dépôts d'épargne en zlotys courants</i>		Wkłady oszczędnościowe w zł w zlocie, dol. am. w przeliczeniu na zł obiegowe <i>Dépôts d'épargne en zlotys-or et dollars des Etats-Unis colcués en zlotys courants</i>	
	Ilość deponentów <i>Nombre des déposants</i>	Suma depozytów zł <i>Montant des dépôts</i>	Ilość deponentów <i>Nombre des déposants</i>	Suma depozytów zł <i>Montants des dépôts</i>
Stan oszczędności i depozytów w początku miesiąca <i>Situation des épargnes et des dépôts au commencement du mois</i>	42 513	27 157 232,81	1 849	4 424 633,24
Przychód — <i>Recette</i>	696	1 862 533,12	26	55 995,64
Razem — <i>Ensemble</i>	43 209	29 019 765,93	1 875	4 480 628,88
Rozchód — <i>Dépense</i>	342	1 641 467,92	22	81 761,72
Stan w końcu miesiąca — <i>Situation à la fin du mois</i>	42 867	27 378 298,01	1 853	4 398 867,16

2. Pocztowa Kasa Oszczędności oddział w Poznaniu — *Caisse d'Épargne Postale, succursale à Poznań*

Liczba kont czekowych <i>Nombre des comptes de chèques</i>	Wpłaty na konta czekowe <i>Versements sur les comptes de chèques</i>		Wypłaty z kont czekowych <i>Paiements de comptes</i>		Obrót — <i>Mouvement</i>		
	Ilość <i>nombre</i>	złotych	Ilość <i>nombre</i>	złotych	gotówkowy zł <i>au comptant</i>	bezugówkowy zł <i>par virement</i>	w ogólności zł <i>total</i>
7 831	441 551	140 765 988,14	130 130	139 176 410,86	76 773 926,08	203 168 472,92	279 942 399,00

3. Obroty na giełdzie pieniężnej w Poznaniu — *Chiffres d'affaires à la bourse d'effets à Poznań*

	Ogólny obrót <i>Total des transactions</i>	Z ogólnego obrotu przypada na — <i>Du total des transactions nombre de celles relatives :</i>			
		akcje — <i>actions</i>	papiery procentowe — <i>valeurs à revenu fixe</i>		
			razem — <i>ensemble</i>	w tym — <i>dont</i>	
Ilość transakcyj — <i>Nombre des transactions</i>	381	52	329	98	231
Wartość obrotów w zł — <i>Valeur des transactions en zlotys</i>	722 180,67	29 500,75	692 679,92	65 456,86	627 223,06

4. Obroty na giełdzie zbożowo-towarowej w Poznaniu — *Transactions à la bourse des céréales et des marchandises à Poznań*

	Ogólny obrót <i>Total des transactions</i>	Z ogólnego obrotu przypada na — <i>Du total des transactions nombre de celles relatives :</i>								
		żyto <i>au seigle</i>	pszenicę <i>au froment</i>	jęczmień <i>à l'orge</i>	owies <i>à l'avoine</i>	mąki <i>aux farines</i>	otręby <i>au son</i>	groch <i>au pois</i>	makuchy <i>au marc de pavot</i>	ziemiaki <i>aux pommes de terre</i>
a)	4 628	958	397	243	236	1 404	723	159	90	85
b)	62 866,13	17 045,95	5 641,70	4 285,50	3 334,45	9 850,55	8 945,10	1 861,50	1 022,40	6 729,00
c)	13 258 631,58	3 757 930,25	1 549 558,85	917 934,75	690 976,00	2 932 033,42	1 373 076,28	493 158,85	213 483,70	240 874,00

a) Ilość transakcyj — *Nombre des transactions*b) Ilość ton — *Nombre des tonnes*c) Wartość obrotów w złotych — *Valeur des transactions en zlotys.*

5. Lombard Miejski — *Mont-de-piété Municipal*

	Liczba zastawów — <i>Nombré des gages</i>	Suma pożyczek zł — <i>Montant des prêts zł</i>	Przeciętna pożyczka zł — <i>Montant moyen d'un prêt</i>
Zasób na początku miesiąca — <i>Fonds au commencement du mois</i>	27 672	656 789,—	23,73
Uplaty na prolongatach — <i>Acomptes</i>	1 930	11 757,—	—
W ciągu miesiąca			
złożone — <i>gages déposés en vente</i>	4 577	114 794,—	25,08
Au cours du mois			
wykupione — <i>gages retirés</i>	3 618	74 269,—	20,53
Sprzedano publicznie — <i>Vendus aux enchères</i>	853	14 007,—	16,42
W końcu miesiąca — <i>A la fin du mois</i>	27 778	671 550,—	24,18

6. Wodociągi Miejskie — *Service Municipal des eaux*

	Zużyta woda — <i>Consommation de l'eau m³</i>
Śródmieście	160 722
Jeżyce	65 149
Św. Łazarz	70 084
Wilda	47 696
Sołacz	4 069
Dębiec	2 781
Rataje	2 045
Starołęka	7 626
Główna	3 562
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej — <i>Offices militaires, offices publics et chemins de fers</i>	91 962
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe — <i>Offices Municipaux, écoles, hôpitaux et maisons de rapport</i>	46 844
Osiedle Warszawskie	2 363
Ogółem — <i>Total</i>	504 903

7. Gazownia Miejska — *Usine Municipale à gaz*

Gaz węglowy — <i>Gaz de houille</i>		Oddano do miasta — <i>gaz fourni à la ville</i>	Wartość opałowa — <i>Valeur thermique</i>	
Zużyto węgla kg — <i>Consommation de charbon</i>	Produkcja gazu m ³ — <i>production de gaz</i>		w kaloriach — <i>en calories</i>	
			górną — <i>superieure</i>	dolną — <i>intérieure</i>
2 996 260	1 828 050	1 831 650	4 050	3 682

8. Elektrownia Miejska — *Usine Municipale d'Electricité*

Spalono pod kotłami węgla kg — <i>Charbon consommé sous les chaudières kg</i>	Zużyto węgla na wytw. kWh kg — <i>Consommation de charbon à l'usine génér. par 1 kWh en kg</i>	Wytworzono energii w Centrali kWh — <i>Production d'énergie électrique à la station centrale d'électricité</i>	Pobrano energii z obcych zakł. kWh — <i>Energie électrique empruntée à autres usines électriques</i>
2 712 543	0,74	3 642 976	60 680

9. Przeładownia Miejska — *Établissements de transbordement et entrepôts Municipaux*

Ruch kolejowy — <i>Mouvement de chemin de fer</i>	Ruch żeglugowy — <i>Mouvement des navires dans le port</i>
Przywóz wagon. 201 — <i>Wagons entrés</i>	Przywóz — <i>Importation</i>
Wywóz wagon. 158 — <i>Wagons sortis</i>	Wywóz: — <i>Exportation</i>
Ogółem — <i>Total</i> 359	2 berlinki z pojem. 430 ton jęczmienia 2 " " 292 ton drzewa (kopaln.)

V. Praca — *Travail*Taryfy robotnicze. (Płaca godzinowa) — *Tarifs d'ouvriers. (Salaire par heure)*

Kategorie robotników — <i>Catégories d'ouvriers</i>	Przemysł i handel — <i>Industrie et commerce</i>	Metalurgia — <i>Metallurgie</i>	Przemysł budowlany — <i>Industrie de la construction</i>	Rob. miejscy — <i>Ouvriers municipaux</i>	
				fabryczni — <i>de fabrique</i>	inni — <i>autres</i>
	gr	gr	gr	gr	gr ¹⁾
Rzemieślnicy do 2 lat po wyuczeniu — <i>Artisans jusqu'à 2 ans après la terminaison</i>	66	66	98	93	91
" 2—4 " "	79	79	.	103	101
" 2—4 " żonaci — <i>marié</i>	89	89	.	.	.
" ponad 4 lata — <i>au-dessus de</i>	89	89	.	122	118
Robotnicy przyuczeni — <i>Ouvriers qualifiés</i>	66	68	75	93	93
Robotnicy 15—18 lat — <i>Ouvriers âgés de 15 à 18 ans</i>	31	31	30	.	.
" " " 18—21 " "	51	51	50	.	.
" poniżej 21 lat — <i>au-dessous de 21 ans</i>	—	—	.	63	63
" ponad 21 lat — <i>au-dessus de 21 ans</i>	65	65	.	88	88
Robotnice 15—18 lat — <i>Ouvrières âgées de 15 à 18 ans</i>	26	26	.	.	.
" " " 18—21 " "	31	31	.	.	.
" ponad 21 lat — <i>au-dessus de 21 ans</i>	37	37	.	57	57
" poniżej 21 lat — <i>au-dessous de 21 ans</i>	—	—	.	45	45

1) obowiązuje od 1 grudnia 1937 r.

VI. Ceny artykułów pierwszej potrzeby. *Prix des articles de première nécessité*1. Najczęstsze ceny detaliczne. *Prix de détail les plus fréquents*

	Waga lub miara <i>Poids ou mesure</i>	Listopad <i>Novembre</i> 1937 zł	G r u d z i e ń 1 9 3 7				
			1 tydzień <i>1 semaine</i> zł	2 tydzień <i>2 semaine</i> zł	3 tydzień <i>3 semaine</i> zł	4 tydzień <i>4 semaine</i> zł	5 tydzień <i>5 semaine</i> zł
1. Chleb żytni — <i>Pain de seigle 65%</i>	1 kg	0,33	0,33	0,33	0,32	0,32	0,32
2. Chleb pszenny — <i>Pain de froment</i>	"	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
3. Mąka pszenna — <i>Farine de froment 65%</i>	"	0,50	0,48	0,48	0,48	0,48	0,48
4. Mąka żytnia — <i>Farine de seigle 65%</i>	"	0,36	0,36	0,34	0,34	0,34	0,34
5. Kasza jęczmienna — <i>Gruau d'orge</i>	"	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36
6. Groch polny — <i>Pois</i>	"	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
7. Fasola — <i>Haricots</i>	"	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
8. Cukier — <i>Sucre</i>	"	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
9. Mleko niezbiernane — <i>Lait non écrémé</i>	1 litr	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22
10. Jaja — <i>Oeufs</i>	1 szt.	0,11	0,12	0,12	0,12	0,13	0,13
11. Ser biały — <i>Fromage blanc</i>	1 kg	0,70	0,70	0,80	0,80	0,80	0,80
12. Mięso wołowe z k. — <i>Viande de boeuf</i>	"	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60
13. Cielęcina z k. — <i>Viande de veau</i>	"	1,60	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40
14. Wieprzowina od brz. — <i>Viande de porc.</i>	"	1,60	1,50	1,40	1,40	1,40	1,40
15. Ślonina świeża — <i>Lard frais</i>	"	1,80	1,70	1,70	1,70	1,70	1,70
16. Olej rzepakowy — <i>Huile de colza</i>	1 litr	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
17. Masło niesolone I gat. — <i>Beurre frais</i>	1 kg	3,80	3,80	3,80	4,00	4,00	4,00
18. Smalec wieprzowy — <i>Saindoux</i>	"	2,50	2,40	2,40	2,40	2,40	2,40
19. Ziemniaki stare — <i>Pommes de terre</i>	"	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06
20. Sól biała — <i>Sel blanc</i>	"	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32
21. Kapusta kwaszona — <i>Choucroute</i>	"	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
22. Marchew — <i>Carottes</i>	"	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
23. Kawa palona naturalna — <i>Café torréfié</i> *)	"	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
24. Kawa zbożowa — <i>Café de blé</i> *)	"	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
25. Węgiel kamienny — <i>Charbon Houille</i>	50 kg	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20
26. Nafta — <i>Pétrole</i>	1 litr	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
27. Mydło do prania — <i>Savon ordinaire</i>	1 kg	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60
28. Gaz — <i>Gaz</i> **)	1 cbm.	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
29. Elektryczność — <i>Electricité</i> ***)	1 kwg	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52
30. Przejazd tramwajem — <i>Tramway</i>	—	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
31. Numer gazety — <i>Journal</i>	—	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
32. Strzyżenie głowy — <i>Coupe des cheveux</i>	—	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
33. Bilet do teatru ludowego lub kina — <i>Billet de théâtre et de cinéma</i>	—	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
34. Drzewo rąbane — <i>Bois fendu</i>	1 mtrp.	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	15,00
35. Cebula — <i>Oignons</i>	1 kg	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
36. Karpie — <i>Carpes</i>	"	2,00	2,00	2,00	2,00	2,40	2,00

*) Gatunek najbardziej rozpowszechniony.

**) Plus 5% opłaty na rzecz Funduszu Pracy.

***) Plus 10% podatku państwowego.

2. Ceny hurtowe — Prix de gros

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za 100 kg przy zwierzętach wagi żywej).

(Dans la dernière semaine du mois. Animaux par 100 kg du poids vif)

Pszenica — Froment	26.75 zł ^{*)}
Żyto — Seigle	21.50 „ ^{*)}
Jęczmień — Orge	19.50 „ ^{*)}
Owies — Avoine	21.00 „ ^{*)}
Groch Victoria — Pois Victoria	24.00—26.00 zł ^{*)}
Siemię lniane — Linette	48.00—50.00 „ ^{*)}
Siano zwykłe luźne — Foin lâche	7.85—8.35 „ ^{*)}
Siano nadnoteckie pras. — Foin comprimé	9.95—10.45 „ ^{*)}
Świnie — Porcs	72.00—100.00 zł
Woły — Boeufs	46.00—68.00 „
Cielęta — Veaux	54.00—80.00 „
Owce — Brebis	50.00—64.00 „

^{*)} Ceny giełdowe orientacyjne.

3. Wskaźniki drożyzniane

Nombres indices des prix

Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i b. Komisji Placy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podsiawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.

Coût de la vie d'une famille ouvrière de 4 personnes. D'après les schémas de Calwer et de la Commission des salaires: hebdomadaire; d'après le schéma de l'Office Central de Statistique: par jour. Calculs basés sur les prix de la dernière semaine du mois, tandis que d'après le schéma de l'Office Central de Statistique la moyenne mensuelle résultant des calculs hebdomadaires basés sur les prix les plus fréquents.

		1913	1937 XI	1937 XII	XI—XII
1. Koszty żywienia Coût d'alimentation					
a) schemat b. Kom. Placy schéma de la Commission des salaires	tygodn. zł hebd. zł wskaźnik indice	35.51	25.74	25.85	+0,11 +0,43%
b) schemat Gł. Urz. St. schéma de l'Office Central de Statistique	dzien. zł par jour zł wskaźnik indice	3.65	2.47	2.48	+0,01 +0,40%
c) schemat Calwera . . . schéma de Calwer	tygodn. zł hebd. zł wskaźnik indice	52.14	32.31	32.29	—0,02 —0,06%
2. Koszty potrzeb innych Coût d'autres nécessités					
a) schemat b. Kom. Placy schéma de la Commission des salaires	tygodn. zł hebd. zł wskaźnik indice	21.16	17.28	17.28	— —
b) schemat Gł. Urz. St. schéma de l'Office Central de Statistique	dzien. zł par jour zł wskaźnik indice	3.03	2.98	2.98	— —
w tym: mieszkanie, opał, etc. dont: loyer, chauffage etc. potrzeby kulturalne, . . . besoins culturels . . . . . odzież — étoffes, pour vêtements et chaussures	zł — zł zł — zł zł — zł	1.93 0.53 0.57	1.68 0.50 0.80	1.68	— — —
3. Koszty utrzym. ogółem Total du coût de la vie	(1 + 2)				
a) schemat b. Kom. Placy schéma de la Commission des salaires	tygodn. zł hebd. zł wskaźnik indice	54.69	43.02	43.13	+0,11 +0,25%
b) schemat Gł. Urz. St. schéma de l'Office Central de Statistique	dzien. zł par jour zł wskaźnik indice	6.68	5.45	5.46	+0,01 +0,18%
4. Żyto (25 w mies.) . . . . . Seigle	100 kg zł 100 kg zł wskaźnik indice	32.60	22.50	21.50	—1,00 —4,44%
5. Płaca robotnika niewy- kwalifikowanego — Sa- laire d'un ouvrier non qualifié	tygodn. zł hebd. zł wskaźnik indice	38.80	37.26	40.48	+3,22 +8,62%

VII. Apropowizacja mięsa

Approvisionnement en viande

Rzeźnia Miejska i Targowisko
Abattoir Municipal et Marché aux bestiaux Municipal

1. Spęd i ubój — Introduction et abatage

	wołów boeufs	stadników taureaux	krów vaches	świń porcs	cieląt veaux	owiec brebis	kóz chèvres	prosiąt cochons de lait	koni chevaux	Ogółem Total
Spędzono ¹⁾	184	560	1082	10548	3227	490	—	580	—	16 671
Ubito ²⁾	175	531	1208	11377	3362	1987	54	18	46	18 758

¹⁾ Nombre des pièces introduites.²⁾ Nombre des pièces abattues.

2. Targowisko — Marché aux bestiaux Municipal

	wołów boeufs	stadników taureaux	krów vaches	świń porcs	cieląt veaux	owiec brebis	kóz chèvres	prosiąt cochons de lait	Ogółem Total
Nadeszło — Arrivé									
koleją żelazną — par le chemin de fer	57	84	331	3047	764	173	—	—	4456
drogą kołową — par les routes	127	476	751	7501	2463	317	—	580	12 215
Wysłano — Expédié									
koleją żelazną — par le chemin de fer	9	30	773	754	1	13	—	—	1 580
drogą kołową — par les routes	—	—	122	—	—	—	—	562	684
do rzeźni — à l'abat- toir	175	530	187	9794	3226	477	—	18	14 407

3. Ruch na torze łącznikowym
Mouvement sur la voie d'embranchement

	wołów boeufs	stadników taureaux	krów vaches	świń porcs	cieląt veaux	owiec brebis	kóz chèvres	koni chevaux	prosiąt cochons de lait	Ogółem Total	W wozach o 1 2 piętrach En wagons 7 2 étage
Nadeszło Arrivé	57	84	331	3047	764	173	—	—	—	4456	113 53

Nadeszło 9 wagonów z węglem.

Wysłano 7 wagonów mierzwy z Rzeźni Miejskiej.

4. Przeszło przez wagę — poids

	szt.	kg
Stadników — taureaux	337	161 946
Wołów — boeufs	116	60 101
Krów — vaches	722	332 193
Jałówek — génisses	413	157 244
Cieląt — veaux	3 856	162 431
Owiec — brebis	1 602	66 155
Świń — porcs	13 759	1 452 689

VIII. Varia — Varia

1. Dostrzeżenia meteorologiczne
Observations météorologiques

Stacja Poznań — Uniwersytet Station à Poznań — l'Université	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia le	Stan état	dnia le	Stan état	XII. 1937	norm. norm.	Odchy- lenie Ecart
1. Temperatura powie- trza (Celsiusza) — Températures . . .	2	6,1°	29	-14,2°	-2,1°	-0,9°	-1,2°
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad po- ziomem morsk. — Pression barométri- que (mm) 89 m au- dessus du niveau de la mer	26	773,6	4	737,8	753,0	754,7	-1,7
3. Prężność pary (mm) Tension de la va- pem d'eau (mm) .	2	6,3	29	1,4	3,7	4,2	-0,5
Wilgotn.względna % Humidité relative %	—	—	11 i 23	71	91	89	+2
4. Zachmurzenie (0—10) Nébulosité (0—10)	—	—	—	—	8,4	7,9	+0,5
5. Opady (mm). — Pré- cipitations atmosphé- riques (mm) . . .	3	10,5	—	—	suma 50,3	36,0	+14,3
6. Czas trwania usł- necznienia (godziny) Nombre d'heures d'insolation	—	—	—	—	suma 25,2	33,0	-7,8

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:
Directions du vent observées 3 fois par jour

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
7	13	16	13	7	20	5	10	2 razy

2. Wodostan Warty
Hauteur du niveau de la Warta

Wodowskaz (Echelle fluviale) 0 = 51,45 m.

cm.	cm.	cm.	cm.	cm.
1. : 28;	2. : 34;	3. : 38;	4. : 50;	5. : 58;
6. : 63;	7. : 72;	8. : 82;	9. : 87;	10. : 89;
11. : 90;	12. : 82;	13. : 74;	14. : 70;	15. : 78;
16. : 83;	17. : 89;	18. : 94;	19. : 98;	20. : 102;
21. : 98;	22. : 104;	23. : 100;	24. : 96;	25. : 88;
26. : 73;	27. : 38;	28. : 23;	29. : 11;	30. : 14;
Średnia: 71.			31. : 80.	

3. Ruch przejezdnych — Mouvement des voyageurs

Ilość zgłoszonych przejezdnych — Nombre de voyageurs déclarés: w hotelach, pensjonatach, oraz domach zajezdnych — aux hôtels, pensionnats, etc.	4061
z zagranicy — dont de l'étranger	962

4. Aresztowania — Personnes arrêtées.

	Mężczyzn Hommes	Kobiet Femmes	Ogółem Total
Stan w początku miesiąca — Situa- tion au commencement du mois .	18	2	20
Przyływ w miesiącu — Inscriptions au cours du mois	339	88	427
Razem — Ensemble	357	90	447
Odpyw — Radiations	342	88	430
Stan w końcu miesiąca — Situation à la fin du mois	15	2	17
W odpywie jest zmarłych — Nombre des décédés parmi les per- sonnes rayées	—	—	—

5. Działalność Straży Pożarnej
Activité du Service Municipal des pompiers

	I. Stare Miasto po l.brz. Warty	II. Stare Miasto p.pr.brz. Warty	III. Wilda	IV. Jeżyce i Solacz	V. Św. Łazarz i Górczyn	VI. Główna	VII. Inne dzieln. nowe	Razem En- semble
Pożarów Incendies								
wielkich grands	1	—	—	1	—	—	—	2
średnich moyens	1	—	—	—	1	—	—	1
małych petits	5	—	—	—	—	1	—	6
razem ensemble	7	—	—	1	1	1	—	10
Pomoc dor. Secours médiat	8	—	—	2	1	1	—	12
Alarmów ogółem — Total des alarmes	22							

6. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami
Bureau Municipal de bienfaisance.

	Stan w początku miesiąca Situation au commencem. du mois	Przyływ Inscriptions	Odpyw Radiations	+	—	Stan w końcu miesiąca Situation à la fin du mois	W odpywie jest zmar- łych — Nombre des décé- dés parmi les personnes rayées
1. Ubodzy w opiece ob- wodowej — Pauvres se- cours	3812	47	35	+12	3824	8	
2. Dzieci w miejskiej opie- ce — Enfants en tutelle municipale							
a) w 1-ym roku życia au-dessous d'un an	249	38	37	+ 1	250	2	
b) od 1—2 roku życia de 1—2 ans	252	22	26	— 4	248	—	

Noclegów udzielono w schronisku dla bezdomnych na Zawa-
dach osobom 11705, w tym 7197 mężczyzn, 2585 kobiet, 1923 dzieci.

Zestawienia kwartalne — Relevés trimestriels
(za czas od 1 X do 31 XII 1937 — de 1 X à 31 XII 1937)

1. Małżeństwa — Mariages

według zajęcia małżonków przed ślubem
selon la profession des mariés devant la noce

Zajęcie mężczyzny Profession de l'homme	Zajęcie kobiety Profession de la femme								Ogółem mężczyzn Total des hommes
	(zawody jak obok) Professions déclarées à côté								
	1	2	3	4	5	6	7	8	
1. Samodzielni rolnicy, przemysłowcy i handlowcy—Agriculteurs, industriels, commerçants indépendants	2	1	—	3	—	—	—	8	14
2. Urzędnicy prywatni—Employés	—	62	20	3	—	7	—	92	184
3. Rzemieślnicy (czeladź) Artisans	3	55	84	55	—	—	1	182	380
4. Robotnicy — Ouvriers	—	6	14	62	—	—	—	53	135
5. Zawody umysł. wolne Professions libérales	—	2	—	—	1	3	—	13	19
6. Urzędnicy publiczni—Fonctionnaires publics	1	11	3	1	—	11	1	34	62
7. Inne zawody—Autres professions	—	—	2	1	—	—	—	2	5
8. Bez zawodu i nieznanego zawodu—Sans profession et profession inconnue	—	—	—	1	—	—	—	2	3
Ogółem kobiet Total des femmes	6	137	123	126	1	21	2	386	802

W tym związków zamiejscowych 4 i to: 1 m. urz. publiczny z kob. bez zawodu, 1 m. rzemieślnik z kob. bez zawodu, 1 m. urz. pryw. z kob. urz. pryw., 1 m. urz. pryw. z kob. bez zawodu.

2. Urodzenia — Naissances

Wiek matek noworodków żywych
Nés vivants d'après l'âge des mères

Wiek matki lat Age de la mère ans	Ilość matek Nombre des mères	Ilość noworodków w miesiącach Nombre des nouveau-nés au cours des mois						W ogólnej liczbie nieślubnych Nombre des naissances illégitimes parmi	
		X	XI	XII	razem ensemble	w tym miejscowych dont parmi la population domiciliée	W ogólnej liczbie nieślubnych		
							la population domiciliée	la population de passage	
poniżej 18 au dessous de	12	3	7	2	12	10	7	1	
„ 18—20	53	16	17	20	53	49	12	4	
„ 21—25	319	117	97	109	323	276	22	18	
„ 26—30	390	118	134	142	394	344	22	14	
„ 31—35	241	79	79	87	245	216	17	2	
„ 36—40	106	46	33	30	109	96	7	1	
„ 41—45	21	5	7	10	22	22	—	—	
46 i wyżej et plus	—	—	—	—	—	—	—	—	
Wiek nieznanego Age inconnu	1	1	—	—	1	1	1	—	
Ogółem Total	1143	385	374	400	1159	1014	88	40	
W tym miejscowych Dont naissances parmi population domiciliée	1001	336	324	354	1014	1014	88	—	

3. Zgony według wieku i płci
Décès d'après l'âge et le sexe

Wiek zmarłych Age des décédés	Miejscowe			Wszystkie zgony		
	m.	k.	ogół.	m.	k.	ogół.
	Population domiciliée			Tous les décès		
	h.	f.	total	h.	f.	total
Do 5 lat A 5 ans	77	43	120	91	49	140
6—10	12	7	19	17	10	27
11—15	3	10	13	9	12	21
16—20	9	9	18	12	10	22
21—30	28	36	64	36	43	79
31—40	26	40	66	38	49	87
41—50	30	24	54	46	32	78
51—60	31	30	61	43	39	82
61—70	51	50	101	60	51	111
Ponad 70 Au dessus de	67	106	173	72	110	182
Wiek nieznanego Age inconnu	—	—	—	—	—	—
Ogółem Total	334	355	689	424	405	829

4. Ubezpieczalnia Społeczna
Assurance sociale

	W początku kwartału Au commencement du trimestre	W końcu kwartału A la fin du trimestre	+
Ilość ubezpieczonych Nombre des assurés	62 600	63 500	+900
Niezdolnych do pracy Assurés incapables de travailler	850	920	+70

5. Zmiany miejsca zamieszkania — *Changements de domicile*a) Przeprowadzki zewnątrz miasta Poznania — *Déménagements hors de la ville de Poznań*1. Ilość i stan cywilny przeprowadzających się
Nombre et état de civil des personnes qui ont déménagé

	Ogółem <i>Total</i>			Stan cywilny — <i>Etat civil</i>							
	m. <i>h</i>	k. <i>f</i>	razem — <i>ensemble</i>	Mężczyzn <i>des hommes</i>				Kobiet <i>des femmes</i>			
				kawalerowie <i>célibataires</i>	żonaty <i>mariés</i>	wdowcy <i>veufs</i>	rozwiędz. <i>divorcés</i>	panny <i>filles</i>	mężatki <i>maritées</i>	wdowy <i>veuves</i>	rozwiędz. <i>divorcées</i>
Przyływ <i>Affluence</i>	2236	2048	4284	1498	692	42	4	1091	813	139	5
Odływ <i>Ecoulement</i>	1712	1709	3421	1097	592	18	5	1053	554	91	11
Różnica <i>Différence</i>	+524	+339	+863	+401	+100	+24	-1	+38	+259	+48	-6

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki
(Dokąd wzgl. skąd?)*Lieu de déménagement et d'emménagement*
(Où resp. d'où)

	Woj. Poznańskie <i>Dep. de Poznań</i>	W. Pomorskie i G. Śląsk <i>Dep. de Pomorze et la Haute Silésie</i>	Warszawa miasto <i>Ville de Varsovie</i>	Woj. centralne i wschod. <i>Dép. du centre et de l'est</i>	Woj. poł. i śl. Cieszyński <i>Dép. du sud et Silésie de Cieszyn</i>	Zağranica <i>L'étranger</i>	Wędrówka i podróz <i>Migration et voyage</i>	Niewiadomo <i>Inconnu</i>
Przyływ — <i>Affluence</i>	2564	723	313	356	289	39	—	—
Odływ — <i>Ecoulement</i>	1698	556	323	359	317	168	—	—
Różnica <i>Différence</i>	+866	+167	-10	-3	28	-129	—	—

b) Przeprowadzki wewnątrz miasta Poznania — *Déménagements à l'intérieur de la ville de Poznań*1. Przeprowadzki według dzielnic miasta — *Déménagements d'après les quartiers de la ville*

Przeprowadzono się <i>Nombre des personnes qui ont déménagé</i>	na lub do — à															Ogółem <i>Total</i>
	Prawy brzeg <i>Warty</i>	Centrum	Wildę	Jeźyce i Sołacz	św. Łazarz	Górczyn	Głównę	Komandorię	Rataje	Starołękę Małą	Dębiec	Winiary	Naramowice dwór i Osiedle	Sołacz-dwór	Golecin	
Z de prawego brzegu Warty	236	178	46	58	41	30	142	13	15	3	12	25	—	—	—	799
„ Centrum	252	3040	413	564	280	240	152	23	27	11	75	135	—	1	3	5216
„ Wildy	18	376	940	153	149	144	41	9	14	1	131	26	—	—	1	2003
„ Jeźyce i Sołacza	58	507	146	1405	270	306	57	1	4	9	48	183	2	—	32	3028
„ św. Łazarza	25	287	105	228	793	327	32	2	6	6	36	28	—	—	13	1888
„ Górczyna	7	124	65	121	265	874	32	2	5	1	27	34	—	—	2	1559
„ Głównej	49	81	26	28	27	53	550	24	4	1	16	22	—	—	1	852
„ Komandorii	1	7	—	2	2	11	10	19	3	—	4	3	8	—	—	70
„ Rataj	6	27	2	14	3	2	28	4	57	1	—	12	9	—	—	165
„ Starołęki Małej	4	4	10	12	12	13	—	1	18	98	22	4	—	—	—	198
„ Dębca	17	54	90	17	21	32	5	—	17	15	193	3	—	—	—	464
„ Winiar	22	78	19	95	32	50	31	4	1	—	6	328	1	—	10	677
„ Naramowic dworu i Osiedla	1	1	—	6	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	12
„ Sołacz-dwór	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
„ Golecina	4	8	1	12	17	2	—	—	—	—	—	23	—	—	3	70
Ogółem — <i>Total</i>	700	4772	1863	2715	1913	2084	1080	102	171	146	570	829	21	1	65	17032

3. Wyznanie przeprowadzających się
Culte des personnes qui ont déménagé

	rz. kat. <i>cath-romain</i>		ewang. <i>évangélique</i>		moż. <i>mosaique</i>		inni i niez. <i>autre et inconnu</i>		Ogółem <i>Total</i>
	1	2	1	2	1	2	1	2	
Przyływ — <i>Affluence</i>	4122	28	92	6	49	5	21	—	4284
Odływ — <i>Ecoulement</i>	3276	140	94	22	38	5	13	1	3421
Różnica — <i>Différence</i>	+846	-112	-2	-16	+11	—	+8	-1	+863

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób przeprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się
Profession des personnes qui ont déménagé

	Przyływ <i>Affluence</i>	Odływ <i>Ecoulement</i>	Różnica <i>Différence</i>
I. Mężczyźni — <i>Hommes</i>			
1. Samodz. przemysłowcy, handlowcy i rolnicy — <i>Industriels, commerçants, agriculteurs indépendants</i>	50	47	+ 3
2. Urzędnicy prywatni — <i>Employés</i>	255	255	—
3. Rzemieślnicy (czeladź) — <i>Artisans</i>	580	449	+131
4. Robotnicy i t. p. — <i>Ouvriers etc.</i>	250	115	+135
5. Zawody umysłowe wolne — <i>Professions libérales</i>	44	94	- 50
6. Urzędnicy publiczni — <i>Fonctionnaires publics</i>	239	188	+ 51
7. Wojskowi — <i>Militaires</i>	84	101	- 17
8. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	52	31	+ 21
9. Bez zawodu i niez. zawodu — <i>Sans profession et professions inconnue</i>	682	432	+250
Ogółem — <i>Total</i>	2236	1712	+524
II. Kobiety — <i>Femmes</i>			
1. Robotnice i t. p. — <i>Ouvriers etc.</i>	29	23	+ 6
2. Służące — <i>Domesiibues</i>	94	299	-205
3. Urzędniczki prywatne — <i>Employés</i>	123	128	- 5
4. Zawody umysłowe wolne — <i>Professions libérales</i>	5	8	- 3
5. Urzędniczki publiczne — <i>Fonctionnaires publiques</i>	39	47	- 8
6. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	98	96	+ 2
7. Bez zawodu i niez. zawodu — <i>Sans profession et professions inconnue</i>	1660	1108	+552
Ogółem — <i>Total</i>	2048	1709	+ 339

2. Stan cywilny przeprowadzających się. — *Etat civil des personnes qui ont déménagé*

Mężczyźni — <i>Hommes</i>	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety — <i>Femmes</i>	Ogółem <i>Total</i>
Kawalerowie — <i>Célibataires</i>	4 343	Panny — <i>Filles</i>	5 346
Żonaci — <i>Mariés</i>	3 277	Mężatki — <i>Mariées</i>	3 133
Wdowcy — <i>Veufs</i>	160	Wdowy — <i>Veuves</i>	591
Rozwiedzeni — <i>Divorcés</i>	102	Rozwiedzone — <i>Divorcées</i>	80
Ogółem — <i>Total</i>	7 882	Ogółem — <i>Total</i>	9 150

3. Zajęcie przeprowadzających się. — *Profession des personnes qui ont déménagé*

Mężczyźni — <i>Hommes</i>	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety — <i>Femmes</i>	Ogółem <i>Total</i>
1. Samodzielni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy — <i>Industriels, commerçants, agriculteurs indépendants</i>	326	1. Robotnice i p. — <i>Ouvrières etc.</i>	644
2. Urzędnicy prywatni — <i>Employés</i>	503	2. Służące — <i>Domestiques</i>	1 381
3. Rzemieślnicy (czeladź) — <i>Artisans</i>	2 151	3. Urzędniczeki prywatne — <i>Fonctionnaires privées</i>	401
4. Robotnicy i p. — <i>Ouvriers etc.</i>	978	4. Zawody umysłowe wolne — <i>Professions libérales</i>	467
5. Zawody umysłowe wolne — <i>Professions libérales</i>	687	5. Urzędniczeki publiczne — <i>Fonctionnaires publiques</i>	81
6. Urzędnicy publiczni — <i>Fonctionnaires publics</i>	377	6. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	361
7. Wojskowi — <i>Militaires</i>	140	7. Bez zawodu i nieznanego zawodu — <i>Sans profession et professions inconnue</i>	5 815
8. Inne zawody — <i>Autres professions</i>	133		
9. Bez zawodu i nieznanego zawodu — <i>Sans profession et professions inconnue</i>	2 587		
Ogółem — <i>Total</i>	7 882	Ogółem — <i>Total</i>	9 150

U w a g a: W poszczególnych miesiącach było:

w październiku 1 712 przyprawdzek,	1 327	wyprowadzek,	6 728	przeprowadzek.
w listopadzie 1 436	"	1 074	"	5 478
w grudniu 1 136	"	1 020	"	4 826

6. Ruch ludności według dzielnic miasta. — *Mouvement de la population d'après les quartiers de la ville.*

Dzielnica <i>Quartier</i>	Małżeństwa miejscowe <i>Mariages parmi la population domiciliée</i>	Żywo urodzeni miejscowi <i>Nés vivants parmi la population domiciliée</i>	Zgony miejscowe <i>Décès parmi la population domiciliée</i>	Migracja <i>Migration</i>		Przyrost lub ubytek <i>Excédent ou diminution</i>		
				Przyptyw <i>Affluence</i>	Odptyw <i>Ecoulement</i>	Naturalny <i>de nais- sances</i>	Napływowy <i>d'im- migrés</i>	Ogółem <i>Total</i>
Poznań (ściślejszy)	709	774	575	358	290	+199	+ 68	+ 267
Główna	30	85	52	1 259	1 017	+ 33	+242	+ 275
Komandoria	3	6	4	147	107	+ 2	+ 40	+ 42
Rataje	1	13	5	206	192	+ 8	+ 14	+ 22
Starołęka Mała	11	11	5	208	228	+ 6	— 20	— 14
Dębiec	14	49	23	851	638	+ 26	+213	+ 239
Winiary	25	60	19	1 152	859	+ 41	+293	+ 334
Naramowice dwór i Osiedle	1	5	2	21	12	+ 3	+ 9	+ 12
Sołacz dwór	—	—	—	1	1	—	—	—
Golecin	4	11	4	81	77	+ 7	+ 4	+ 11
Razem — <i>Ensemble</i>	798	1 014	689	4 284	3 421	+325	+863	+1 188

7. Sąd pracy — *Tribunal du travail.*

Mies.	W początku miesiąca <i>Au commencement du mois</i>		Wpłynęło <i>Introduites</i>		Ogółem <i>Total</i>		Załatwiono <i>Terminées</i>		Pozostało do załatwienia <i>Restant à juger</i>	
	Cywilne ¹⁾	Inne ²⁾	Cywilne	Inne	Cywilne	Inne	Cywilne	Inne	Cywilne	Inne
VIII	268	5	85	10	353	15	93	9	260	6
IX	260	6	99	14	359	20	83	11	276	9
X	276	9	117	12	393	21	111	15	282	6
XI	282	6	101	10	383	16	125	9	258	7
XII	258	7	101	6	359	13	109	7	250	6

¹⁾ civiles ²⁾ autres

Przegląd kwartalny

za czas od 1 października do 31 grudnia 1937 roku

U w a g a: Kwartał sprawozdawczy = a; kwartał poprzedni = b; czwarty kwartał 1936 r. = c.

Małżeństw wszystkich zawarto w kwartale sprawozdawczym 802 (b: 596, c: 786). Urodzeń żywych wszystkich notowano 1 159 (b: 1 215, c: 1 117); zgonów wszystkich 829 (b: 749, c: 830). W stosunku do kwartału poprzedniego liczba żywo urodzonych spadła o 4,61%, liczba zgonów wzrosła o 10,68%. W stosunku do IV kwartału 1936 wzrosła liczba żywo urodzonych o 3,76%, liczba zgonów spadła o 0,12%.

Śmiertelność niemowląt wynosi 108, czyli 13,0% ogółu zgonów (b: 120 czyli 16,0%; c: 117 czyli 14,1%), u dzieci od 1—5 roku życia wynosi 32 (b: 33, c: 28).

Do najczęstszych przyczyn zgonów należą: choroby zakaźne (165), choroby serca (137), choroby raka (71), choroby dziecięce (56), zapalenie płuc (54). Na ogólną liczbę zgonów stanowią: choroby zakaźne w kwartale sprawozdawczym 19,9% (b: 21,6%; c: 21,1%); choroby serca 16,5% (b: 15,5%; c: 13,9%); choroby raka 8,6% (b: 11,5%; c: 11,7%); choroby dziecięce 6,7% (b: 9,6%; c: 6,6%); zapalenie płuc 6,5% (b: 6,3%; c: 6,4%).

Choroby zakaźne spowodowały 165 zgonów (b: 162; c: 175). W tym na płonicę, żarnicę, dławiec, błonicę, krztusiec zmarło 22 (b: 14; c: 37); na dur 4 (b: 4; c: 4); na czerwonkę — (b: 1; c: —); na grypę 1 (b: 1; c: 1); na gruźlicę 108 (b: 118; c: 110); na inne choroby zakaźne 30 (b: 24; c: 23).

Nadwyżka urodzeń żywych nad zgonami wynosiła 330 (b: 466; c: 287).

Na 1000 mieszkańców przypada w stosunku rocznym małżeństw 11,9 (b: 8,9; c: 11,9); żywo urodzonych 17,2 (b: 18,2; c: 16,8); zgonów 12,3 (b: 11,2; c: 12,4). Uwzględniając tylko miejscowych przypada małżeństw 11,9 (b: 8,7 c: 11,8); żywo urodzonych 15,1 (b: 15,4; c: 14,7); zgonów 10,2 (b: 9,1; c: 10,5).

Żywo urodzonych pochodzenia ślubnego było 1031 (b: 1070; c: 977); nieślubnego 128 t. j. 11,0% wszystkich noworodków żywych (b: 145, t. j. 11,9%; c: 140 t. j. 12,5%). Wśród matek niezamężnych było 34,4% służących, (b: 41,4%; c: 42,9%). Miejscowo przynależnych dzieci nieślubnych urodziło się 88 na ogółem 1014 żywo urodzonych, t. j. 8,7%, (b: 91 na 1028 żywo urodzonych, t. j. 8,8%; c: 104 na 978 żywo urodzonych, t. j. 10,6%).

Układ wyznaniowy:

Małżeństw katolickich zawarto 776 t. j. 96,8% (b: 575, t. j. 96,5%; c: 765 t. j. 97,4%), ewangelickich 10 (b: 5; c: 8), żydowskich 4 (b: 4; c: 4), oraz mieszanych i innych 12 (b: 12; c: 9). Urodzonych z rodziców katolickich żywych dzieci ślubnych było 1006, t. j. 97,6% (b: 1026 t. j. 95,9%, c: 942, t. j. 96,6%); z rodziców ewangelickich 13, t. j. 1,3% (b: 30, t. j. 2,8%, c: 22 t. j. 2,2%), z rodziców wyznania mojżeszowego 7 (b: 5; c: 6); z małżeństw mieszanych i innych 5 (b: 9; c: 7). Na ogółem 128 (b: 145, c: 140) noworodków żywych pochodzenia nieślubnego było katolickich 124 (b: 142, c: 133), ewangelickich 4 (b: 3, c: 7); mojżeszowych — (b: —, c: —); innych i nieznanych — (b: —, c: —).

Zmarło ogółem katolików 790 t. j. 95,3% (b: 709 t. j. 94,4%, c: 785 t. j. 94,4%); ewangelików 29 (b: 36, c: 33), mojżeszów 9 (b: 1, c: 5); innych i nieznanych 1 (b: 3, c: 7).

Przyrost wzgl. ubytek naturalny i wędrowny ludności:

Na 1000 mieszkańców danego wyznania w stosunku rocznym wykazują katolicy przyrostu naturalnego 5,2 (b: 7,1; c: 2,0); ewangelicy ubytku nat. 8,5; (b: ubytku 2,1, c: przyrostu 1,4); mojżeszowi ubytku nat. 3,5, (b: przyrostu 7,1; c: przyrostu 1,8).

Ruch wędrowny wykazywał nadwyżkę przyływu 863 (b: 361; c: 1699), czyli w stosunku rocznym na 1000 mieszkańców 12,8% (b: 5,4; c: 25,6%). Z dzielnic miasta niewykazują przyrostu napływowego w kwartale sprawozdawczym Starołąka Mała, i Sołacz dwór.

Ogólny przyrost ludn. w stosunku rocznym na 1000 mieszk. wynosi 17,7 (b: 11,7; c: 29,8); przyrost naturalny 4,8 (b: 6,3; c: 4,2).

Wskaźniki drożyzniane według dziennego schematu Głównego Urzędu Statystycznego:

W ciągu kwartału sprawozdawczego koszty codzienne żywienia rodziny robotniczej wzrosły w październiku o 0,80%, w listopadzie spadły o 1,19%, w grudniu wzrosły o 0,40%. W kwartale IV/37 wynosiły 2,51—2,47—2,48 zł. W kw. III/37 koszty codzienne wahały się od 2,45—2,49 zł. W porównawczym kw. IV/36 kształtowały się na poziomie 2,21—2,40 zł. Koszty potrzeb innych, jak mieszkanie, opał, ubranie, rozrywki i t. p., pozostały w kwartale czwartym bez zmiany. W stos. do kw. III/37 koszta pozostały bez zmiany. W stos. do kw. IV/36 większe o 0,68%.

Ceny detaliczne artykułów pierwszej potrzeby:

Cena chleba żytn. i pct. przemiału mąki do wypieku regulowane były w drodze urzędowej. W kw. IV/37 ustalono przemiał na 65% a cenę na 33 gr, w grudniu przez 3 tygodnie na 32 gr za 1 kg, w kw. III/37 z przemiału 65% na 33 gr. W porównawczym kw. IV/36 cena wynosiła 32 gr, przemiał 65%. Cena jaj wynosiła w kw. sprawozdawczym 10—12 gr. W kw. III/37 kształtowała się od 7—9 gr. W kw. IV/36 r. 10—12 gr. Cena mięsa wieprz. wykazywała tendencję zniżkową z 1,70 zł na 1,40 zł za 1 kg. W kw. III/37 1,70—1,80 zł. W kw. IV/36 1,40—1,30 zł. Cena słoniny spadła z 1,90 zł na 1,70 zł za 1 kg. W kw. III/37 1,80—2,00 zł. W kw. IV/36 1,60—1,55 zł. Cena smalcu obniżyła się do 2,40 zł. W kw. III/37 2,50 zł. W kw. IV/36 2,00 zł. Cena soli, cukru — bez zmian.

Taryfa zarobków robotniczych:

Płace godzinowe w przemyśle i handlu oraz w metalurgii w stosunku do r. 1934 uzyskały w październiku rb. podwyżkę w wysokości 8%. Płace w przemyśle budowlanym uległy w maju ub. r. zwwyżce. Robotnicy otrzymują obecnie na godzinę — 0,50 zł (poprzednio 0,45). Rzemieślnicy — 0,98 zł (poprzednio 0,90). Płace robotników miejskich podwyższono o 8% — w listopadzie pracownikom fizycznym zatrudnionym w zakładach Światła i Wody, a od 1. XII. pracownikom fizycznym zatrudnionym w administracji miejskiej.

Ruch budowlany:

W kw. IV/37 — 1) rozpoczęto budowę 143 budynków nowych i 11 przebudówek (w kw. III/37 — 107 i 6; w kw. IV/36 195 i 12); 2) ukończono budowę 135 budynków nowych i 7 przebudówek (w kw. III/37 — 113 i 2; w kw. IV/36 — 172 i 6); 3) powstało mieszkań nowych 574 (w kw. III/37 — 495; w kw. IV/36 — 593).

Działalność przedsiębiorstw miejskich:

W kw. IV/37 Gazownia Miejska wyprodukowała 5 223 070 m³ gazu czyli 19,4 m³ na 1 mieszkańca (w kw. III/37 — 16,3 m³ na 1 mieszk.; w kw. IV/36 — 19,2 m³ na 1 mieszk.). Elektrownia Miejska wyprodukowała energii elektrycznej 10 079 920 kwh czyli 37,5 kwh na 1 mieszkańca (w kw. III/37 — 29,4 na 1 mieszk.; w kw. IV/36 — 33,9 kwh na 1 mieszk.). Wodociągi Miejskie dostarczyły miastu 1 661 017 m³ wody czyli 6,2 m³ na 1 mieszkańca (w kw. III/37 — 6,7 m³ na 1 mieszk.; w kw. IV/36 — 6,2 m³ na 1 mieszk.).

Mgr Stanisław Waszak

